

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-02-05 Nr. 429-28
Vilnius

Lietuvos bankas 2024 m. spalio 22 d. gavo pareiškėjo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2023 m. rugsėjo 2 d. pareiškėjas su draudiku sudarė būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimas Nr. (*duomenys neskelbtini*)), kuria apdraustas butas, esantis adresu: (*duomenys neskelbtini*), (toliau – draudimo sutartis). Pasirinktas pastatų draudimo variantas – maksimalus. Draudimo sutarties pagrindas – Būsto draudimo taisyklės Nr. 67¹ (toliau – Taisyklės).

2024 m. rugpjūčio 21 d. pareiškėjas pateikė draudikui informaciją apie 2024 m. liepos 29 d. įvykį, nuroydamas: „per smarkų lietu pradėjo bėgti vanduo per sienas nuo stogo, buvo iškviesta atsakinga įmonė „Mano būstas“. Taip pat pastebėjome, kad lubose atsirado pelėsis, panašu, kad lubos pastoviai šlapo“ (toliau – Įvykis). 2024 m. rugpjūčio 28 d. draudikas paprašė, o pareiškėjas 2024 m. rugsėjo 25 d. pateikė draudikui būsto planą ir sugadinto turto nuotraukas.

Draudikas atliko Įvykio vietos apžiūrą, turto sugadinimus užfiksavo 2024 m. spalio 1 d. Turto sunaikinimo, sugadinimo akte (toliau – Turto sunaikinimo, sugadinimo aktas) ir nuotraukose. Užfiksuota, kad apgadintos dvi apdrausto būsto patalpos – kambarys (plane pažymėtas 35-2) (toliau – Kambarys) ir prieškambaris (koridorius) (plane pažymėtas 35-1) (toliau – Prieškambaris).

Nustatyta, kad dėl vandens prasiskverbimo pro pastato konstrukcijas apgadintas Prieškambaris, konkrečiai – vandeniui sulieta dalis lubų ir siena sieninės spintos zonoje. Įvykio vietos apžiūros metu buvo užfiksuota ir kitų turto sugadinimų: Prieškambario sienos, išklotos dekoratyvinėmis plytelėmis, įtrūkimas, suliejimas vandeniui, Kambario vidaus apdailos sugadinimai (atšokę dažai, įtrūkimai, pelėsis).

2024 m. spalio 3 d. pareiškėjas buvo informuotas apie priimtą sprendimą Įvykį pripažinti draudžiamuoju, nustačius vandens prasiskverbimą pro pastato konstrukcijas į pastato vidų. 2024 m. spalio 10 d. draudikas savo sudarytos 2024 m. spalio 3 d. remonto sąmatos (toliau – Draudiko sąmata) pagrindu išmokėjo pareiškėjui 995,40 Eur draudimo išmoką.

Pareiškėjas, nesutikdamas su sprendimu, draudikui pateiktose pretenzijose ir kreipimesi į Lietuvos banką kėlė reikalavimą išmokėti draudimo išmoką pagal pareiškėjo draudikui pateiktą 2024 m. spalio 4 d. (*duomenys neskelbtini*) sudarytą Rangovo darbų sąmatos aktą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Rangovo darbų sąmata) (nurodyta darbų kaina – 3 233,00 Eur su PVM), t. y. išmokėti papildomą 2 237,60 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl Įvykio patirtą žalą.

Pareiškėjas savo nesutikimą su draudiko priimtu sprendimu dėl draudimo išmokos dydžio grindė tuo, kad draudikas turto apžiūrą atliko praėjus dviem mėnesiams po Įvykio, dėl to vandens poveikio požymiai kai kuriose turto sugadinimų vietose nebebuvo matomi.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Draudikas paaiškino, kad Įvykis pripažintas draudžiamuoju įvykiu pagal Taisyklių A IV dalies 1.2 c papunktį (vandens

¹ 2021 m. kovo 30 d. redakcija, galioja nuo 2021 m. balandžio 16 d.

prasiskverbimas pro pastato konstrukcijas). Draudikas apskaičiavo ir pareiškėjui išmokėjo draudimo išmoką, atlyginančią būtent dėl šio įvykio pareiškėjo patirtą žalą. Draudikas taip pat paaiškino, kad kiti pareiškėjo nurodyti turto sugadinimai, dėl kurių šalinimo poreikio pareiškėjas prašo išmokėti papildomą draudimo išmoką, nėra susiję su pareiškėjo nurodytu įvykiu, o yra atsiradę kitomis aplinkybėmis ir atitinka nedraudžiamųjų įvykių sąlygas pagal draudimo sutartį, todėl dėl šio turto sugadinimo pareiškėjo patirti nuostoliai nėra atlyginami, remiantis Taisyklių A IV dalies 4.1, 4.2 ir 4.12 papunkčiais.

Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad neturi pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo dėl įvykio mokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo patirtą žalą.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko atsisakymo mokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą, pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti administruojant žalą nustatytas įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar pagal šalių sudarytos draudimo sutarties sąlygas draudikas pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, atsisakė mokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo patirtą žalą.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką, draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas ir sąlygas. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu (CK 6.987 straipsnis).

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – Draudimo įstatymas) 98 straipsnio 3 dalies 2 punktas įpareigoja draudiką prieš atsisakymą mokėti draudimo išmoką patikrinti visą prieinamą informaciją ir įrodyti aplinkybes, atleidžiančias nuo draudimo išmokos mokėjimo. Draudikui įrodymais nepagrindus, kad įvykis yra nedraudžiamasis, jam atsiranda pareiga mokėti draudimo išmoką.

Iš byloje esančių duomenų nustatyta, kad draudikas įvykį pripažino draudžiamuoju pagal Taisyklių A IV dalies 1.2 c papunktį („vandens prasiskverbimas pro pastato konstrukcijas į pastato vidų: lietaus ar sniego tirpsmo vandens staigus ir netikėtas prasiskverbimas pro stogo

dangą ar išorines pastato sienas, pamatus, įskaitant išorinių konstrukcijų jungtis“).

Atlikus turto apžiūrą ir nustatčius, kad vandeniui sulieta dalis Prieškambario lubų ir siena sieninės spintos zonoje, pagal pirmiau nurodytas draudžiamojo įvykio „vandens prasiskverbimas pro pastato konstrukcijas į pastato vidų“ sąlygas pareiškėjui buvo išmokėta draudimo išmoka, atlyginanti dėl šio turto sugadinimo patirtą žalą.

Iš Turto sugadinimo, sunaikinimo akto matyti, kad turto apžiūros metu buvo užfiksuota ir kitų turto sugadinimų: Prieškambario sienos, išklotos dekoratyvinėmis plytelėmis, įtrūkimas, suliejimas vandeniui, taip pat Kambario vidaus apdailos sugadinimai (atšokę dažai, įtrūkimai, pelėsis).

Nors turto apžiūros metu buvo pastebėta, kad Prieškambaryje esanti dekoratyvinėmis plytelėmis išklota siena buvo paveikta vandens, tačiau nustatyta, kad suliejimas tekančiu vandeniui šioms dekoratyvinėms plytelėms jokios žalos, kuriai pašalinti reikia remonto, nepadarė. Nesant jokių objektyvių duomenų, kad, plytelėms išdžiūvus, buvo fiksuotas koks nors objektyvus jų pažeidimas, vertintina, kad draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmoką, pagrįstai šios sienos dalies remonto kainos į ją neįtraukė.

Draudikas paaiškino ir pateikė tai patvirtinančius įrodymus, kad sienos įtrūkimas, esantis Prieškambaryje virš dekoratyvinėmis plytelėmis išklotos zonos, jau buvo užfiksuotas 2021 metais darytose būsto nuotraukose, administruojant kitą draudžiamąjį įvykį, įvykusį 2021 m. rugsėjo 18 d. Taigi, buvo nustatyta, kad šis sienos įtrūkimas nėra susijęs su įvykiu.

Draudikas taip pat paaiškino, kad nors Kambaryje buvo nustatyta vidaus apdailos sugadinimų (atšokę dažai, įtrūkimai, pelėsis), tačiau vandens poveikio požymių nebuvo fiksuota nei pareiškėjo pateiktose Kambario nuotraukose, nei 2024 m. spalio 1 d. draudikui atliekant Įvykio vietos apžiūrą. Draudikas paaiškino, kad, reaguodamas į pareiškėjo pretenzijas po pirmosios apžiūros ir siekdamas tinkamai ištirti Įvykio aplinkybes, 2024 m. spalio 31 d. atliko pakartotinę Įvykio vietos apžiūrą, jos metu buvo naudojama termovizinė įranga ir drėgmės matavimo prietaisas, tačiau naujų aplinkybių dėl galimo vandens poveikio Kambariui nenustatyta.

Pakartotinės apžiūros metu naudojantis termovizine įranga buvo užfiksuota, kad Kambaryje esantys dažų ir glaisto sluoksnių atšokimai, įtrūkimai yra vietose, kurios peršąla. Taigi, Kambaryje esantys pažeidimai gali būti susiję su ilgalaikiu, pasikartojančiu šalčio poveikiu. Šiuos savo teiginius draudikas pagrindė pateikdamas pakartotinės turto apžiūros metu termovizoriumi darytas nuotraukas. Kita vertus, Pareiškėjas nepateikė kitų įrodymų, iš kurių būtų galima spręsti, kad Kambario vidaus apdailos sugadinimai atsirado būtent dėl vandens poveikio.

Dėl pareiškėjo argumentų, kad Įvykis įvyko 2024 m. liepos 29 d., o pirmoji turto apžiūra buvo atlikta tik 2024 m. spalio 1 d., todėl vandens poveikio požymiai Kambaryje nebebuvo matomi, draudikas nurodė, kad pareiškėjas netinkamai vykdė savo pareigas pagal draudimo sutartį, dėl to buvo apsunkintas Įvykio aplinkybių nustatymas. Kaip matyti iš byloje esančių duomenų, pareiškėjas draudikui apie Įvykį pranešė po Įvykio praėjus beveik mėnesiui, Įvykio nuotraukas ir būsto planą pateikė dar po mėnesio. Būtent tokie pareiškėjo veiksmai lėmė, kad būsto apžiūra buvo atlikta po mėnesio nuo pranešimo apie Įvykį ir praėjus dviem mėnesiams nuo paties Įvykio dienos. Atsižvelgiant į tai, vertintina, kad draudiko kaltė dėl pirmosios Įvykio vietos apžiūros laiko nėra nustatyta.

Draudikas taip pat paaiškino, kad apdraustame būste sienų dažų atšokimų ir įtrūkimų, analogiškų matomiems Kambaryje, jau buvo fiksuota ir 2021 metais, kai pareiškėjas kreipėsi į draudiką dėl draudžiamojo Įvykio, kuris nebuvo susijęs su vandens poveikiu. Šiuos draudiko teiginius pagrindžia draudiko pateiktos nuotraukos.

Draudiko teigimu, anksčiau fiksuoti analogiški sienų pažeidimai papildomai pagrindžia draudiko išvadą, kad ir šio Įvykio administravimo metu fiksuoti Kambario sienų, dažų ir tinko atšokimai, įtrūkimai susiję ne su staiga ir netikėtai įvykusiu vandens prasiskverbimu pro pastato stogą ir apdrausto buto lubas, o su natūraliais testiniais, ilgalaikiais, nuolatiniais procesais – šalčiu, temperatūros kaita, natūraliu nusidėvėjimu, savaiminiu pastatų apdailos skilimu, pastato dalių sėdimu, skilimu, nulemtais įprastinių fizikinių reiškinių.

Draudikas pateikė namo, kuriame yra apdraustas būstas, administratoriaus UAB „Mano būstas Sostinė“ 2024 m. lapkričio 15 d. raštą (*duomenys neskelbtini*) „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame nurodyta, jog namo stogui yra reikalingas remontas, pro jį prateka vanduo, tačiau 2021 metais namo bendrasavininkiai stogo dangos keitimui nepritarė, todėl buvo vykdomi tik lokalūs stogo remonto darbai.

Draudiko teigimu, namo administratoriaus nurodytos aplinkybės patvirtina, kad dėl

blogos pastato stogo būklės apdrausto būsto lubos ir sienos jau ilgą laiką yra veikiamos fizikinių reiškinių – kritulių, šalčio, natūralaus nusidėvėjimo, taip pat pastato dalių judėjimo, tai lemia tiek būste matomus sienų įtrūkimus, tiek tinko ir dažų atšokimus, tiek pelėsį.

Taigi, iš byloje esančių duomenų matyti, kad draudikas, įvertinęs žalos administravimo metu nustatytas įvykio aplinkybes ir turto sugadinimų pobūdį, nustatė, jog Prieškambaryje ir Kambaryje fiksuoti sienų įtrūkimai ir tinko, dažų atšokimai nėra susiję su įvykiu (vandens prasiskverbimu pro pastato konstrukcijas į pastato vidų) ir yra atsiradę kitomis aplinkybėmis. Draudikas sprendė, kad šie turto sugadinimai atitinka nedraudžiamųjų įvykių sąlygas ir jų nulemti nuostoliai nėra atlyginami, remiantis Taisyklių A IV d. 4.1, 4.2 ir 4.12 papunkčiais: „Draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas šiomis aplinkybėmis (nedraudžiamieji įvykiai): 4.1. dėl tęstinio, ilgalaikio ir (ar) nuolatinio (ne staigaus ir netikėto) įvykio ar proceso; 4.2. dėl neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, pelėsio, kondensato, saulės poveikio, šalčio, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.) ir savaiminių pastatų apdailos skilimų, išskyrus atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik dėl žalos kitam apdraustam turtui); 4.12. dėl natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo, nulemtų įprastinių fizikinių reiškinių (pašalo, kaitros, ultravioletinės spinduliuotės ir pan.) ir natūralaus pastato dėvėjimosi.“

Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Pažymėtina, kad ši nuostata lemia ir draudiko pareigą turėti kvalifikuotus darbuotojus, kurie yra kompetentingi įvertinti žalos apdraustam turtui dydį ir apskaičiuoti draudimo išmoką.

Draudimo įstatymo 105 straipsnyje nurodyta, kad draudimo išmokos dydis yra lygus dėl draudžiamojo įvykio patirtų draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo nuostolių ir (ar) kitų išlaidų (draudimo intereso) dydžiui, jei šalių susitarimu nenustatyta, kad draudikas privalo atlyginti tik dalį nuostolių (kitų išlaidų).

Vadovaujantis Taisyklių B III dalies 1 punktu, nuostolio dydį nustato draudikas, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu (jei buvo vykdoma apžiūra arba gautos informacijos pakanka aktui surašyti), iš draudėjo ir kompetentingų įstaigų gautais dokumentais, būtiniais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti. Vadovaujantis Taisyklių B III dalies 2.2 papunkčiu, kai pastatai (pastatų elementai (įrenginiai) ar namų turtas, apdrausti atkūrimo verte, dėl draudžiamojo įvykio sugadinti, nuostolis yra šio turto remonto kaina. Nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atkurti iki buvusios prieš pat įvykį būklės, nevirsijančios to turto atkūrimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad, ištyręs įvykio aplinkybes, draudikas nustatė, jog įvykis atitinka Taisyklių A IV dalies 1.2 c papunktyje įtvirtinto draudžiamojo įvykio – vandens prasiskverbimas pro pastato konstrukcijas į pastato vidų: lietaus ar sniego tirpsmo vandens staigus ir netikėtas prasiskverbimas pro stogo dangą ar išorines pastato sienas, pamatus, įskaitant išorinių konstrukcijų jungtis, – sąlygas. Draudikas, vadovaudamasis surinktais duomenimis, nusprendė, kad šio įvykio metu buvo apgadintos Prieškambario lubos ir siena sieninės spintos zonoje. Vertintina, kad draudikas tyrimo metu surinktais duomenimis pagrindė dėl įvykio atlygintinų sugadinimų apimtį.

Įvertinęs sugadintą turtą įvykio vietos apžiūrų metu bei vadovaudamasis Turto sugadinimo, sunaikinimo akte nurodytais defektais, kuriuos yra būtina pašalinti remontuojant, draudikas sudarė sąmatą, kurios pagrindu apskaičiavo pareiškėjui mokėtiną draudimo išmoką.

Draudiko sąmatoje nurodyta bendra darbų kaina – 1 545,76 Eur su PVM (1 277,49 Eur be PVM). Draudiko sąmatoje nurodytos tiesioginės išlaidos sudaro 1 053,40 Eur. Objektivių duomenų dėl galimų Draudiko sąmatos trūkumų ar netikslumų nebuvo pateikta.

Vadovaujantis Taisyklių B IV dalies 3.3 papunkčiu, jeigu draudėjas nesutinka atstatyti (nors tai įmanoma) ir (arba) neįrodo, kad bus atstatyti sunaikinti, sugadinti pastatai, pastatų elementai (įrenginiai), kai pastatai apdrausti atkūrimo verte, draudikas gali vadovautis pastato rinkos vertės įvykio dieną nustatymo principu (nuostolio dydį nustatyti pagal analogiško turto rinkos kainą toje pačioje vietovėje, kurioje yra (buvo) apdraustas pastatas) arba draudimo išmoką apskaičiuoti atsižvelgdamas į pastato nusidėvėjimą (likutinę vertę). Tokiu atveju draudikas turi teisę parinkti draudimo išmokos apskaičiavimo būdą. Pastato nusidėvėjimas nustatomas vadovaujantis Taisyklių 1 priedu arba pastatų nuostolio atveju – mokant tiesiogines atstatymo išlaidas (jei jos yra mažesnės nei pastatų likutinė vertė). Tiesiogines atstatymo

išlaidas sudaro tiesiogiai darbams atlikti būtinų materialinių ir darbo išteklių (statybos išteklių), t. y. medžiagų ir mechanizmų, eksploatacijos ir darbo užmokesčio vertė ir kitos su darbų vykdymu tiesiogiai susijusios numatytos statybų vietos įrengimo, eksploataavimo ir valdymo išlaidos, socialinio draudimo mokesčiai.

Vadovaujantis Taisyklių B IV dalies 1 punktu, draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turta apskaičiuojama kaip nuostolio dydis, įvertinus dvigubą draudimą, nevisišką draudimą ir kitus draudimo išmokos mažinimo pagrindus, numatytus šiose Taisyklėse ir (arba) draudimo sutartyje. Iš apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama besąlyginės išskaitos suma.

Vadovaujantis Taisyklių B IV dalies 5.1 papunkčiu, nuostolio PVM dalis mokama tik pateikus nuostolio dydį ir faktines atstatymo (remonto) išlaidas patvirtinančius dokumentus (sąskaitas faktūras, čekius ir pan.).

Atsižvelgiant į pirmiau nurodytas Taisyklių nuostatas ir į tai, kad pareiškėjas nėra pateikęs draudikui įrodymų, jog apdrausto sugadinto turto remontas faktiškai buvo atliktas, manytina, kad draudikas pagrįstai 995,40 Eur draudimo išmoką apskaičiavo nustatyta tiesioginių su remontu susijusių išlaidų suma (1 053,40 Eur) sumažindamas draudimo liudijime nurodyta besąlygine išskaita (58 Eur), dėl kurios ginčo nėra. Pareiškėjas buvo informuotas apie galimą draudimo išmokos priemoną, susijusią su netiesioginėmis išlaidomis ir PVM, jei bus pateikti įrodymai, kad tokios išlaidos buvo patirtos. Pažymėtina, kad, pareiškėjui pateikus tokius duomenis, draudikui kiltų pareiga spręsti dėl papildomos draudimo išmokos mokėjimo pagrindo.

Iš pareiškėjo pateiktos Rangovo darbų sąmatos, kuria remdamasis pareiškėjas kelia reikalavimą išmokėti jam papildomą draudimo išmoką, matyti, kad ši sąmata, priešingai negu Draudiko sąmata, parengta nedetalizuojant remontuotinių kambarių, konkrečių remonto darbų ir medžiagų kiekio, sąmatoje nėra pateikti kainų šaltiniai. Iš šalių paaiškinimų ir Rangovo darbų sąmatoje nurodyto remontuotino ploto (iš viso 76,67 kv. m.) sprendina, kad ši sąmata galimai apima visų tiek Prieškambaryje, tiek Kambaryje užfiksuotų sugadinimų remontą. Taigi, į šią sąmatą yra įtrauktos ir turto, kurio sugadinimas nėra susijęs su pareiškėjo nurodytu įvykiu, remonto išlaidos.

Dėmesys atkreiptinas į tai, kad pareiškėjas, reikšdamas reikalavimą draudikui išmokėti papildomą draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal pareiškėjo pateiktą sąmatą, į reikalaujamą sumą įtraukė ir Rangovo darbų sąmatoje nurodytą PVM sumą (561,10 Eur), nors, kaip minėta, pareiškėjas nėra pateikęs draudikui faktiškai atlikto remonto įrodymų bei faktines remonto išlaidas patvirtinančių dokumentų.

Įvertinus pirmiau nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad pagal draudimo sutartį žalos dydžio nustatymo prerogatyvą turintis draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą, pagrįstai vadovavosi savo sudarytos sąmatos duomenimis. Kita vertus, pareiškėjo pateikta Rangovo darbų sąmata yra neinformatyvi, nepakankamai detalizuota, be to, į šią sąmatą yra įtrauktos su įvykiu nesusijusių sugadinimų remonto išlaidos, todėl draudikas pagrįstai į ją neatsižvelgė, nustatydamas draudimo išmokos dydį.

Lietuvos banko vertinimu, draudiko pateikti duomenys pagrindžia, kad draudikas tinkamai vadovavosi draudimo sutarties nuostatomis, nustatydamas ir vertindamas įvykio aplinkybes ir turtui kilusią žalą.

Draudikui nustačius ir įrodymais pagrindus, kad dalis turto sugadinimų nėra susiję su įvykiu, yra atsiradę kitomis aplinkybėmis ir atitinka Taisyklėse nustatytas nedraudžiamųjų įvykių sąlygas, draudiko sprendimas atsisakyti atlyginti nuostolius dėl šių turto sugadinimų laikytinas pagrįstu ir teisėtu.

Draudikas objektyviais duomenimis bei detaliais skaičiavimais pagrindė nustatytą žalos dydį ir jo pagrindus apskaičiavo išmokėtą išmoką.

Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma bei draudimo sutarties šalių sutartomis sąlygomis, darytina išvada, kad pareiškėjo reikalavimas išmokėti jam papildomą draudimo išmoką, atlyginančią dėl įvykio patirtą žalą, laikytinas nepagrįstu.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis